

Motion till riksdagen 2008/09:So203

av **Christer Nylander (fp)**

Generell språkscreening av treåringar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om generell språkscreening av treåringar.

Motivering

I Socialutskottets betänkande 2007/08:SoU14 Barnpolitiken och dess inriktning avslås förslag om generell språkscreening av treåringar utan vidare motivering. Eftersom den språkliga utvecklingen är central för barns möjligheter är det märkligt att frågan om vad som kan göras för att så tydligt som möjligt upptäcka barn med problematisk språkutveckling inte uppmärksammas mer.

Språket är viktigt för människan. De allra första åren utvecklas språket mycket fort. På bara några få år utvecklas de första gurglande lätena till ett för omgivningen fullt förståeligt talspråk.

Att halka efter i språkutvecklingen under de allra första åren innebär en ökad risk för fortsatta problem. Får man inte hjälp i tid följer problemen med vidare upp i skolan. Det är möjligt att redan tidigt upptäcka elever som riskerar att hamna efter i språkutvecklingen. Generellt gäller att tidiga insatser är bättre än sena.

Det finns tecken som tyder på att fler barn fått problem med språkutvecklingen de senaste åren. Riskerna är att vi framöver kommer att få se ett växande antal barn som har problematisk språkutveckling. Det finns till exempel dansk och tysk forskning som visat att barns språkutveckling påverkas negativt av bullret i stora barngrupper.

I dag genomförs i alla landsting en kontroll av barnens utveckling i treårsåldern. I samband med dessa görs också någon form av undersökning av språkutvecklingen. De undersökningar av språkutvecklingen som görs skiljer sig emellertid åt mellan olika landsting. Dessutom varierar den uppföljning

Fel! Okänt namn på

som görs efter konstaterade problem mycket kraftigt. I flera landsting har man utarbetade åtgärdsprogram för att möta barn som i denna tidiga ålder visar tecken på att halka efter i språkutvecklingen. Det kan handla om insatser där man tar hjälp av barnbibliotekarier eller logopeder. I andra landsting finns inga färdiga handlingsplaner eller ens sammanställningar kring barnens språkutveckling.

Tidiga insatser kan innebära kraftigt förbättrade möjligheter för barn att hämta igen det man hamnat efter. Därmed ökar också chanserna att barnet ska klara sig bra i skolan.

Med anledning av ovanstående bör de undersökningar som redan i dag genomförs på barnvårdscentraler få status av en generell språkscreening. Tydliga regler bör finnas för landtingens kontroll av språkutveckling, och krav bör också ställas på effektiva och forskningsbaserade uppföljningsplaner för de barn som visar tecken på att halka efter i språkutvecklingen.

Stockholm den 19 september 2008

Christer Nylander (fp)